

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

28 вересня 2016 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 1815/дп-16

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі:

головуючого – Патрюка М.В.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Луцюка П.С.,
Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є.,

розглянувши питання про відкриття дисциплінарної справи стосовно судді
Одеського окружного адміністративного суду Стеценка Олега Олександровича
за зверненням Федченка М.М.,

встановила:

У лютому 2015 року до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України
надійшло звернення Федченка М.М. щодо поведінки судді Одеського
окружного адміністративного суду Стеценка О.О., яка може мати наслідком
притягнення його до дисциплінарної відповідальності з підстав, передбачених
ст. 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року
(далі - Закон).

Заявник зазначає, що суддею Одеського окружного адміністративного
суду Стеценком О.О. істотно порушено норми матеріального та процесуального
права при здійсненні правосуддя в адміністративних справах № 815/2228/14 та
№ 815/5340/14.

З урахуванням викладених обставин заявник просить Комісію притягнути
суддю Одеського окружного адміністративного суду Стеценка О.О. до
дисциплінарної відповідальності.

Відповідно до ст. 86 Закону членом Комісії проведено перевірку
викладених у зверненні фактів та обставин.

Розглянувши висновок члена Комісії та зібрані в процесі перевірки
матеріали, заслухавши доповідача, Комісія дійшла висновку, що у відкритті
дисциплінарної справи стосовно судді Стеценка О.О. необхідно відмовити з
таких підстав.

Встановлено, що у провадженні судді Одеського окружного
адміністративного суду Стеценка О.О. перебувала адміністративна справа

№ 815/2228/14 за позовом виконавчого комітету Одеської міської ради до Одеської міської організації «Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина», Одеської обласної організації Політичної партії «УДАР» Віталія Кличка», ГО «Колокол», Одеського міського союзу ветеранів Афганістану, Благодійної організації «Благодійний фонд «Арат-Козацтво-Сьогодні» про обмеження в реалізації права на мирні зібрання, шляхом заборони 10 квітня 2014 року проведення зборів, мітингів, пікетів, походів, демонстрацій, маршів та інших мирних зібрань та заборони встановлювати намети, будь-які інші споруди, в тому числі збірно-розбірні, встановлювати та/або використовувати звуковідтворювальну апаратуру (гучномовці, динаміки, тощо), автомобілі, інші транспортні засоби, в тому числі причепи та напівпричепи та інше обладнання, за адресами у м. Одеса: по вул. Дерибасівська - від вул. Пушкінська до вул. Преображенська; у Міському саду: на Соборній площі: на проспекті Шевченко, 4, 4-а, напроти Одеської ОДА: на Приморському бульварі - від пам'ятника О.С. Пушкіну до Воронцовського палацу; на Думській площі, на Катерининській площі - від пам'ятника Дюку Д.Рішельє до вул. Катерининської; на вул. Катерининська - від Катерининської площі до вул. Дерибасівська. на вул. Ланжеронівська - від вул. Пушкінська до вул. Гаванної; Олександрівський проспект, на Потьомкінських сходах: вул. Пушкінська, вул. Грецька, вул. Буніна, вул. Канатна, вул. Рішельєвська, вул. Маразліївська, парк ім. Т.Г. Шевченка (ЦПКІВ ім. Т.Г. Шевченка), біля пам'ятника Т.Г. Шевченку та центральної алеї, на Театральній площі, Привокзальна площа, вул. Пантелеймонівська, на вул. Канатна, 83: вул. Преображенська, 44: вул. Єврейська, 43, пров. Покровський, 7, вул. Катерининська. 42, 44, 46 в районі розташування адміністративної будівлі Управління СБУ в Одеській області; вул. Єврейська, 12 біля адміністративної будівлі ГУМВС України в Одеській області, вул. Успенська, Лідерсовський бульвар, вул. Мала Арнаутська, вул. Белінського, Італійський бульвар, Французький бульвар, вул. Піроговська, вул. Піонерська.

Ухвалою суду від 09 квітня 2014 року у даній справі відкрито провадження.

Постановою Одеського окружного адміністративного суду від 09 квітня 2014 року адміністративний позов Виконавчого комітету Одеської міської ради до Одеської міської організації «Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина», Одеської обласної організації Політичної партії «УДАР» (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка», Громадської організації «Колокол», Одеського міського союзу ветеранів Афганістану, Благодійної організації «Благодійний фонд «Арата-Козацтво-Сьогодні» про обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання - задоволено частково; обмежено Одеську міську організацію «Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина» в реалізації права на мирні зібрання шляхом заборони 10 квітня 2014 року з 10 год. 00 хв. по 18 год. 00 хв. проведення масового заходу - ходи з нагоди 70-ї річниці визволення міста-героя Одеси від фашистських загарбників по вул. Піонерська, вул. Французький бульвар, вул. Белінського, вул. Лідерсовський бульвар та Алея Слави (парк ім. Т.Г. Шевченка) у м. Одеса;

обмежено Одеську обласну організацію Політичної партії «УДАР» (Український Демократичний Альянс за Реформи) Віталія Кличка» в реалізації права на мирні зібрання, шляхом заборони 10 квітня 2014 року з 09 год. 00 хв. по 16 год. 00 хв. проведення масового заходу - урочистої ходи «Євромарш миру» на Алеї Слави (парк ім. Т.Г. Шевченка) та по вул. Рішельєвській у м. Одеса; обмежено ГО «Колокол» в реалізації права на мирні зібрання, шляхом заборони 10 квітня 2014 року з 14 год. 00 хв. по 17 год. 00 хв. проведення масового заходу «Марш Визволення» на Театральній площі (Театр опери та балету) та вул. Рішельєвській у м. Одеса; обмежено Благодійну організацію «Благодійний фонд «Арата-Козацтво-Сьогодні» в реалізації права на мирні зібрання, шляхом заборони 10 квітня 2014 року проведення масового заходу - пішої ходи на честь 70-ї річниці з дня визволення міста Одеси від німецько-фашистських і румунських загарбників на Театральній площі (Театр опери та балету), вул. Рішельєвській та вул. Пантелеймонівській у м. Одеса; у задоволенні решти позовних вимог — відмовлено.

Також у провадженні судді Стеценка О.О. перебувала адміністративна справа № 815/5340/14 за позовом виконавчого комітету Одеської міської ради до політичної партії "Опозиційний Блок", ОСОБА_1, ОСОБА_2, ГО "Комітет захисту громадян", за участю третьої особи без самостійних вимог на предмет спору на стороні позивача - Одеського міського управління Головного управління МВС України в Одеській області, про обмеження політичної партії "Опозиційний Блок", ОСОБА_1, ОСОБА_2, ГО "Комітет захисту громадян" в реалізації права на мирні зібрання шляхом заборони проведення 21 вересня 2014 року масових публічних заходів, а саме: зборів, мітингів, пікетів, походів, демонстрацій, маршів та будь яких інших мирних зібрань за адресою: м. Одеса, площа Куликове поле та заборони політичній партії "Опозиційний Блок". ОСОБА_1, ОСОБА_2, ГО "Комітет захисту громадян" 21 вересня 2014 року встановлювати намети, будь-які інші споруди, в тому числі збірно-розбірні, встановлювати та/або використовувати звуковідтворювальну апаратуру (гучномовці, динаміки, тощо), автомобілі, інші транспортні засоби, в тому числі причепи та напівпричепи та інше обладнання з метою проведення зборів, мітингів, пікетів, походів, демонстрацій, маршів та будь яких інших мирних зібрань, за адресою: м. Одеса, площа Куликове поле.

Ухвалою Одеського окружного адміністративного суду від 19 вересня 2014 року відкрито провадження у даній справі

Як зазначив суддя Стеценко О.О. у своїх поясненнях, наданих Комісії, у судовому засіданні представник позивача підтримав позовні вимоги у повному обсязі. Представник Одеського міського управління Головного управління МВС України в Одеській області просив суд задовольнити позовні вимоги з підстав, викладених в наданих письмових поясненнях. Відповідачі та їх представники до судового засідання не з'явилися, про день, час та місце розгляду справи повідомлені належним чином та своєчасно, жодних заяв чи клопотань на адресу суду не надходило, заперечень проти позову відповідачами не надано. З огляду на зазначене, суд вважав можливим розглянути справу у

відсутність відповідачів, з урахуванням особливостей, встановлених ч. 4 ст. 182 КАС України.

Відповідно до ч. 6 ст. 128 КАС України, якщо немає перешкод для розгляду справи у судовому засіданні, визначених цією статтею, але прибули не всі особи, які беруть участь у справі, хоча і були належним чином повідомлені про дату, час і місце судового розгляду, суд має право розглянути справу у письмовому провадженні у разі відсутності потреби заслухати свідка чи експерта.

Враховуючи наведене, суд дійшов до висновку про можливість розглянути справу в порядку письмового провадження за наявними у справі матеріалами.

Постановою Одеського окружного адміністративного суду від 19 вересня 2014 року адміністративний позов виконавчого комітету Одеської міської ради до політичної партії «Опозиційний Блок», ОСОБА_1, ОСОБА_2, ГО «Комітет захисту громадян», за участю третьої особи без самостійних вимог на предмет спору на стороні позивача - Одеського міського управління Головного управління МВС України в Одеській області про обмеження політичної партії «Опозиційний Блок», ОСОБА_1, ОСОБА_2, ГО «Комітет захисту громадян» в реалізації права на мирні зібрання шляхом заборони проведення 21 вересня 2014 року масових публічних заходів, а саме: зборів, мітингів, пікетів, походів, демонстрацій, маршів та будь яких інших мирних зібрань за адресою: м. Одеса, площа Куликове поле та заборони політичній партії «Опозиційний Блок», ОСОБА_1, ОСОБА_2, ГО «Комітет захисту громадян» 21 вересня 2014 року встановлювати намети, будь-які інші споруди, в тому числі збірно-розбірні, встановлювати та/або використовувати звуковідтворювальну апаратуру (гучномовці, динаміки, тощо), автомобілі, інші транспортні засоби, в тому числі причепа та напівпричепа та інше обладнання з метою проведення зборів, мітингів, пікетів, походів, демонстрацій, маршів та будь яких інших мирних зібрань, за адресою: м. Одеса, площа Куликове поле - задоволено частково; обмежено право на мирне зібрання шляхом заборони політичній партії «Опозиційний Блок» проведення мітингу 21 вересня 2014 року з 12 год. 00 хв. до 17 год. 00 хв. за адресою: м. Одеса, площа Куликове поле; обмежено право на мирне зібрання шляхом заборони громадській організації «Комітет захисту громадян» проведення мітингу 21 вересня 2014 року з 09 год. 00 хв. до 18 год. 00 хв. за адресою: м. Одеса, площа Куликове поле; у задоволенні решти позовних вимог - відмовлено.

Відповідно до ст. 11 Конвенції про захист прав та основоположних свобод, кожна людина має право на свободу мирних зборів і свободу асоціації з іншими, включаючи право створювати профспілки і вступати до них для захисту своїх інтересів. Здійснення цих прав не підлягає жодним обмеженням, за винятком тих, які встановлені законом і є необхідними в демократичному суспільстві в інтересах національної або громадської безпеки, з метою запобігання заворушенням і злочинам, для захисту здоров'я або моралі чи з метою захисту прав і свобод інших людей. Ця стаття не перешкоджає

запровадженню законних обмежень на здійснення цих прав особами, що входять до складу збройних сил, поліції або органів державного у правління.

Згідно ч. 2 ст. 10-1 Конвенції про захист прав і основоположних свобод, здійснення свободи вираження поглядів, оскільки воно пов'язане з обов'язками і відповідальністю, може підлягати таким формальностям, умовам, обмеженням або санкціям, що встановлені законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадської безпеки, для охорони порядку або запобігання злочинам, для охорони здоров'я або моралі, для захисту репутації або прав інших осіб, для запобігання розголошенню конфіденційної інформації або для підтримання авторитету і безсторонності суду і є необхідним у демократичному суспільстві.

Статтею 39 Конституції України визначено право громадян збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування.

Однак у відповідності до ст. 68 Конституції України при здійсненні цих прав і свобод не повинно бути посягань на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Обмеження щодо реалізації цього права може встановлюватись судом відповідно до закону і лише в інтересах національної безпеки та громадянського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення або захисту прав і свобод інших людей.

Відповідно до Рішення Конституційного Суду України № 4-рп/2001 від 19.04.2001 року (справа №1-30/2001 щодо завчасного сповіщення про масові зібрання) організатори таких мирних зібрань мають сповістити органи виконавчої влади про проведення заходів заздалегідь, тобто у прийнятні строки, що передують даті їх проведення. Ці строки не повинні обмежувати передбачене ст. 39 Конституції України право громадян, а має служити його гарантією і водночас надавати можливість відповідним органам вжити заходів щодо безперешкодного проведення громадянами зборів, мітингів, походів і демонстрацій, забезпечення громадського порядку, прав і свобод інших людей. При здійсненні громадянами права на свободу думки і слова на вільне поширення своїх поглядів і переконань не повинно бути посягань на права і свободи, честь і гідність інших людей.

Згідно ст. 38 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" виконавчі органи міських рад вирішують відповідно до закону питання про проведення зборів, мітингів, маніфестацій і демонстрацій, спортивних, видовищних та інших масових заходів: здійснення контролю за забезпеченням при їх проведенні громадського порядку.

Стаття 182 КАС України наділяє органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування правом звертатись до суду з позовною заявою про заборону зборів, мітингів, походів, чи про інше обмеження права на мірні зібрання (щодо місця чи часу їх проведення тощо).

Таким чином, законодавством встановлений порядок проведення реалізації прав громадян на мирні зібрання, мітинги, походи і демонстрації,

який не потребує від суб'єктів, які мають намір провести вказані заходи, отримувати будь-якій дозвіл від органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування, проте реалізація таких прав буде правомірною лише при умові завчасного сповіщення органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування про проведення зазначених мирних зібрань, мітингів, походів і демонстрацій, та відсутності судового рішення про обмеження прав на реалізацію цих прав.

Частиною 5 ст. 182 КАС України встановлено, що суд задовольняє вимоги позивача в інтересах національної безпеки та громадського порядку в разі, якщо визнає, що проведення зборів, мітингів, походів, демонстрацій чи інших зібрань може створити реальну небезпеку заворушень чи вчинення кримінальних правопорушень, загрозу здоров'ю населення або правам і свободам інших людей. У постанові суду зазначається спосіб обмеження щодо реалізації права на мирні зібрання.

Слід зазначити також, що до Комісії від Федченка М.М. у короткий проміжок часу надійшло більше 50 звернень стосовно дій суддів у різних регіонах України під час розгляду адміністративних справ, в яких предметом розгляду було обмеження права на мирні зібрання.

Натомість, положеннями ч. 3 ст. 84 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» в редакції 2010 року передбачено, що не допускається зловживання правом звернення до органу, уповноваженого здійснювати дисциплінарне провадження, у тому числі ініціювати питання відповідальності судді без достатніх підстав, використання такого права як засобу тиску на суддю у зв'язку з здійсненням ним правосуддя.

Під час проведення Комісією перевірки, твердження заявника Федченка М.М. не знайшли свого підтвердження.

28 березня 2015 року набрав чинності Закон України «Про забезпечення права на справедливий суд», яким Закон України «Про судоустрій і статус суддів» викладено у новій редакції. Відповідно до п. 8 Розділу II цього Закону (Прикінцеві та перехідні положення) заяви та скарги, подані до набрання чинності цим Законом, а також дисциплінарні провадження щодо суддів, розпочаті до набрання чинності цим Законом, здійснюються відповідно до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції, що діяла на момент подачі відповідної заяви (скарги), відкриття відповідного дисциплінарного провадження.

Враховуючи наведене дисциплінарне провадження за даною скаргою здійснюється за Законом України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року.

Вища кваліфікаційна комісія суддів України діє в межах повноважень, визначених ст. 91 Закону, в тому числі розглядає заяви та повідомлення про дисциплінарну відповідальність суддів місцевих і апеляційних судів та за наявності підстав порушує дисциплінарні справи і здійснює дисциплінарне провадження.

Підстави дисциплінарної відповідальності судді визначено ст. 83 Закону.

Оскільки в діях судді Одеського окружного адміністративного суду Стеценка О.О. не вбачається ознак дисциплінарного проступку, передбаченого ст. 83 Закону, підстави для відкриття дисциплінарної справи стосовно нього відсутні.

Керуючись ст. ст. 83-87, 91, 97 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» у редакції 2010 року, Комісія

вирішила:

відмовити у відкритті дисциплінарної справи стосовно судді Одеського окружного адміністративного суду Стеценка Олега Олександровича за зверненням Федченка М.М.

Головуючий

М.В. Патрюк

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко